

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Piszkolódások.

Zombor, 1905. február 2.

A választási mozgalom felkorbácsolta a szenvedélyeket és az egész országot izgatottságba ejtette; kétségtelen, hogy a felkorbácsolt szenvedélyek és az izgalom sok keserűséget is teremtettek a lelkekben, aminek aztán meg volt a káros kihatása az emberek érintkezésére és társadalmi életére is.

Nekünk az a véleményünk és erős meggyőződésünk, hogy a politikai harcot a társadalmi életbe kivinni nem szabad. Személyeskedni még a politikai harc tűzében sem szabad; a harc után pedig az a szent kötelessége mindenkinek, hogy a harc folyamán keletkezett ellentétek lehetőleg mielőbb elsimittassanak s hogy mielőbb helyre álljon az egyetértés, amelyre a magyar társadalomnak oly nagy szüksége van.

Ezen véleményünket a mostani választások után is siettünk kifejezni. Reméltük, hogy ezzel jó szolgálatot teszünk a közügynek és Zombor város társadalmának.

Egyedül helyes véleményünkkel és álláspontunkkal szemben egyik helybeli lap épen ellenkezőleg jár el. Felhasználva a választások által okozott izgalmas hangulatot, alkalmasnak tekinti az időt, hogy alaptalan piszkolódásokkal neki támadjon a főispánnak, minden más hivatalos tekintélynek és neki támadjon mindazoknak, akik Zomborban a szabadelvűpárt jelöltjét támogatták,

Nos hát, ez az eljárás nemcsak hogy nem helyes, hanem egyenesen visszaélés a közönség jó ízlésével. A mi közönségünk sokkal intelligensebb, semhogy örömet lelné az olyan sajtókinövésekben, a melyeknek kenyere a piszkolódás, az alaptalan gyanúsítás és rágalmozás. Tessék végigküzdeni tárgyilagosan a harcot s a küzdelem után tárgyilagosan még megmondani a véleményt, de azután tessék arra törekedni, azon fáradozni, hogy az annyira szükséges béke helyreálljon. Kéjelegni a piszkolódásban, a mások meghurcolásában és megrágalmazásában, — ez nem szép emberi tulajdonság. Pillanatnyi

sikere lehet az ilyen tulajdonsággal működő sajtónak, de ez a pillanatnyi siker is csak addig tarthat, a míg a kedélyek le nem csillapulnak. A nyugodt kedély aztán megvetéssel fordul el az ilyen csunya heccektől s a fegyver ekkép visszafelé sül el.

A felhozott vádakra és rágalmozásokra a közönség tájékozása végett a következőket jegyezzük meg:

Az tény, hogy Latinovits Pál főispán a kormány és szabadelvűpárt érdekében működött; az is tény lehet, hogy azon lap által említett hivatalfőnökök s más urak ugyanezt tették. De hát nem szabad nekik ezt tenni?

Hogyne volna szabad! A főispánnak egyenesen kötelessége, hiszen azért bizalmi közege a kormánynak. A többi ur pedig független polgár, akik szabadon követhetik a meggyőződésüket s akiknek teljes jogukban áll — mint más mindenkinek — hivatkozni a saját táboruk részére. Annak a sok száz és száz polgárnak pedig csak szabad volt a szabadelvűpárt jelöltjére szavazni. Nevetséges igazán azt követelni, hogy mindenki arra szavazzon, akit az az illető lap támogat. Ez volna a szabadság, amelyet az a lap annyira hirdet? És ha nem szavaz valaki az illető lap jelöltjére, az megbélyegezni, lepiszkolni való ember? Hát ez micsoda? Szabad országban járja ez? A sajtóval lehet ennyire visszaélni? . . . Feleljen erre a közönség jóízlése!

A sokat emlegetett hivatalos presszió csak agyrem, semmi más. Latinovits Pál főispán kötelességéhez képest fáradzott és megtett mindent. Ámde pressziót nem alkalmazott, mert a korteskedésnek ez az eszköze nem fér az ő egyenes és nemes lelkéhez. Lehet, hogy beszélt tisztviselőkkel és másokkal, de ehhez joga volt; neki is szabad kapacitálni épen úgy, mint az ellenzéknek. Ugyanezt szabad megtenni a hivatalfőnököknek s minden tisztviselőnek. Dehogy akár Latinovits Pál, akár más a hivatalos hatalommal visszaélt volna, az egyszerűen nem igaz. Mutatja

ezt az eredmény, amelynek nagyobb súlya van, mint a nagy hangerű oda dobott frázisoknak. A tisztviselők jó része az ellenzék jelöltjére szavazott; nem tartotta őket ettől senki sem vissza és nem történt egyiknek sem baja.

Hát akkor hol van a presszió? Vagy talán a kapacitálás is presszió? Hát akkor mi az, amit az ellenzék csinált?

Sok mindent lehetne még erről a kérdéstről mondani, de fölöslegesnek tartjuk. A közönség ugyanis tisztán látja a helyzetet és érti a piszkolódások rugóját és alapját is. És a nagyközönség bizonyára elítéli magában azt az eljárást és lelkében megadja az elégtételt Latinovits Pál főispánnak, akinek áldásos működése és kiváló buzgósága nem érdemli azt meg, hogy a politikai izgalomból folyólag meghurcoltassék. De ne fájjon se a főispánnak, sem az őt igazán tisztelő közönségnek az ilyen meghurcolás, mert hisz minden effajta eljárást le kell szállítani a maga értékére.

A nagy problema.

Zombor, 1905. febr. 2.

Mi lesz most? Mintha valami lázasan közeledő veszedelemnek félelemmel teli némasága nehezednék fokozatonként óriási sullyal a nemzet testére, olybá tűnik fel e pillanatban minden higgadt szemlélő előtt az ország hangulata. Pártkülönbség nélkül a polgárság ma amaz érthetetlen szuggesztív hatása alatt áll, melyet a pszichológusok annyira szeretnek a tömeg elhatározás forrásaként feltüntetni, holott egyedüli eredménye a letargikus töprengés, mely a jelen pillanatokban is abban az aggodalommal teli kérdésben csucsosodik ki, hogy mi lesz most? E pillanatokban aktuálisabb aktualitás nem uralja a kedélyeket, most az egyszer valóban a Kárpátoktól az Adriáig.

A harminchéteves múlt, a lázas küzdelemmel teli idők, a csillogó eredmények mind-mind egy oly kérdéssé töpörödtek össze, mely a jelen órákban még a feleletet is kizárja és a politikai

élet kontemplatív nyugalmát elúzi, hogy helyébe állítsa az etikai értelemben vett politikai anarchiát. Harminchétéves politikai küzdelmünknek ime az eredménye: egy kérdés. Egy kérdés, mely ott ül minden ajkon és az aggodalom bénító érzetével megakasztja a honfi szív dobogását.

Nem kell ahhoz államférfiúi bölcsesség, de még csak alfája sem a politikai éleslátásnak, hogy a jelen pillanatok politikai eredményének méhébe tekintsünk, mert ma oly messze megnyitott a láthatár, hogy annak perspektívája csak a vak előtt láthatatlan. A pozitív állapot ma felhőzetlen eget borított reánk. A konturák határozottak s nincs az a szem, mely az esztetikai harmóniánál egyebet látna. Csak egy gyanus a dologban: nagyon erős annak az égnek a kékje. Olyan mint a forró nyár mélységes azurja, mely magában hordja a láthatár mögött tornyosuló viharfelhők reflexét.

A higgadtan gondolkodó politikai asztronomus észre veszi a nagy kétség hátterét, sőt érzékeny füle a nagy színzínfóniában is meghallja a távoli háttérben morajló diszharmóniát, melyet közeledő hangok okoznak és az aggodalom felhője váltja fel homlokán a csendes megnyugvás szelíd vonását.

És méltán, mert hiszen lehetetlen, hogy Klió vésője megállapodott volna és Magyarország történelmének utolsó epizódja ellaposodna abban a letargiában, mely e pillanatokban a szíveket megbénította és a jövőben a nemtörődömségnek, a kimerültségnek adna helyet. Ezer éves magyar hazánkban a „Mi lesz most?” kérdése ezt a lehetetlen helyzetet meg nem teremtheti, mert e nemzet az önmaga állította piedesz-

tárról le nem léphet. És hozza meg bár a holnap a legádázabb küzdelmeket a politikai csatatéren, iszap el nem nyelheti a ragyogó multakat.

És ezzel a felemelő és biztos érzettel lépünk azokhoz, akik tétován tekintenek maguk elé és bizonytalanul ismételtetik a problematikus kérdést. Mindenekelőtt is számolunk a helyzettel, ami eleve kizárja azt, hogy a látszatnak higgyünk a pozitív tények rovására. Elismerjük, minthogy lovagias felfogással lehetetlen el nem ismernünk azt, hogy a parlamenti kisebbség ma mint politikai konglomerát a lezajlott választásoknál pillanatnyilag kiragadta a hegemoniát az ország politikáját az alkotmányosság felvirradta óta vezető liberális párt kezéből. Méltán érhetne bennünket a szűkkeblűség vádjá, ha ezt el nem ismernők.

De hangsúlyozzuk ismételten, hogy sem a látszatnak nem engedünk, sem a helyzet tartósságában nem bizunk. Igaz ugyan, hogy még eddig elő nem fordult rendkívüli tényekkel állunk szemben, de éppen ez a körülmény igazolja álláspontunkat. Mert a rendkívüliségek nagyon jól festenek a muzeumok üvegszekrényeiben, az életben azonban megsemmisülnek. Nincs mögöttük biztosabb támasz a tömeg csodálatánál, mely azonban abban a pillanatban omlik össze, amelyben a szem betelik velük s előtérbe lép az unalom.

A jelenlegi politikai rendkívüliséget ugyan nem az unalom fogja megszüntetni, hanem azok a politikai körülmények, melyek rögtön felütik fejüket, ha az az eshetőség áll be, hogy az ország békéjét veszély fenyegeti. A jelenben pedig ez fenyeget. Tudja ezt minden pártbeli.

Az egyesült ellenzék tulnyomó többsége ma oly alapokon áll, melyre az ország nem léphet reá anélkül, hogy a teljes megrázkódtatás óriás veszélyét előzőleg a leghidegebben ne mérlegelné. És mert biztosak vagyunk, hogy a megfontolás megelőzi az elhatározást, kizártunk tartjuk azt, hogy a nemzet minden utat elromboljon maga előtt és játékszerűl dobja magát oda az álmadozók akaratának. A hatvanhetes alapon nem álló pártnak világa pedig az az álomvilág, mely nagyon szép ugyan, de annak a mai európai nagy hangversenyben még egy szerény csimpolyás sem hajlandó reklámot fujni, még kevésbé cégérül állni a nemzet többsége. Az egyesültek másik része pedig az impresszionisták csoportját képezi. És ez a csoport a maga hangulatához akarja idomítani a nemzetet, hogy aztán tisztán hatalmi vágyát érvényesítve plagizálja azt, ami eddig feltétlen tulajdona a liberális pártnak. Ez a csoport volt az, mely eddig nem elvekért, hanem személyek ellen küzdött. Mert elfogadta ugyan a 67-et, csak hogy a saját hatalmát akarta érvényre juttatni saját embereiben.

A függetlenségi és 48-as párt elvi okokból kifogásolta gróf Tisza István politikáját s ha ezt nem tette volna, játszott volna önmagával, de a csoport másik része tisztán személyi okokból provokált oly dolgokat, melyek örökre szégyenfoltjai parlamenti tisztességünknek.

De érzékenykednünk nem szabad. Ők a győzők, igaz ugyan, hogy a saját győzelmük óriási súlylyal nehezedik rájuk, de hát ők vannak ma részben hivatva rendet teremteni abban a rendtelenségben, melyet maguk keltettek

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Kenyérmorzsák.

Anyóka vén, görnyedt teste
De azért csak reggel, este
Egyre bolyong s tört szemével
Keres utat szerte-széjjel.

Az utcákat járja sorba,
Kotorász a sárba, porba,
És boldogan áldja sorsát,
Ha talál ott kenyérmorzsát.

S ha már zsebe teletömve,
Kiballag a temetőbe
S nem megy el, míg egy keresztre
A morzsákat nem helyezte.

Faragott fa, nincs virága,
De ő neki mégis drága.
Innen-onnan harminc éve,
Hogy ott fia sírba téve.

Harminc éve odahordva
Mennyi, mennyi kenyérmorzsa!
Nem volt még nap, hogy elmaradt,
Várják is már a madarak.

Csak odaszáll s ott csicsereg
Friss nótát a madár sereg,
Fia a dalt úgy szerette,
Nélküle már nem lehetne.

Csípegetik a kenyeret
S aztán a vig dal megered,
S mennél vígabb az a nóta,
Annál jobban sir anyóka.

Feleki Sándor.

Klára grófné.

Elbeszélés.

— A „Bácska” eredeti tárcája. —

Írta: **Topits Zoltán.**

3.

A kandallóban nagyot roppant egy fahasáb. E hang olyan volt, mintha megmérhetetlen messzeségből nehéz, kinteljes sóhaj lopódzott volna a szobába.

Klára még az iménti jelenet hatása alatt, fejét két karjával alátámasztva ült székében. Testét ideges remegés járta át meg át, gondolatai pedig kuszáltan kavartak agyában.

Tekintetét a földre szegezte s agyának zavaros működését arra a fájó érzésre akarta koncentrálni, mely szívét fogva tartotta. De ez nem sikerült és kuszált tépelődései csak azt az egy gondolatot dobták előtérbe, hogy vége, vége mindennek

De ezt sem érezte határozottan, inkább csak úgy, mint a távolban lappangó sejtelmet szokás. A kandalló tüzeből egy vékonyka vörös sugár az arcára esett. Az asszony összegörnyedt alakja körül, mintha glóriát font volna, úgy látszott az, s mintha halványosságát akarta volna eltüntetni még e nehéz percekben is, az élettelen tünemény a nő kacérság mellett deklamált.

A szobában ijesztő némaság, a részleteket csak sejtető félhomály uralkodott. Hang még a távolban sem volt hallható, annál félelmesebben esengett végig a némaságon át a kandalló óra ütése

A jól ismert hang hallatára, mely most oly idegenül hangzott, Klára felriadt s ijedten tekintet szét maga körül. Tépelődései egy pillanat alatt eltűntek s agyát az a hideg józanság foglalta el, mely fájóbb minden gondnál. A tisztánlátás réme nehezedett reá.

s megtalálni a jelenlegi nyomasztó problémából azt a kibontakozást, melyet az egész nemzet izgatottan vár tőlük. A vásár az egész ország bőrre megy, nem pedig a képviselő urakéra. Előtérbe lép a meggyőződés és a lelkiismeret kérdése és a liberális párt uralmának sok-sok fényes eredményét felmutatva, feltétlen elvárja az ellenpártok lojalitását.

Gróf Tisza István politikájában nem akarták respektálni a messzelátó böles áltamférfiúnak a jövőt biztosítani akaró működését, midőn őt a formákat a lényeg rcvására tipró emberként állították az ország elé s egyenesen kárhözatosnak mondták a jogfolytonosság szempontjából uralmát s ha lehetlenné tették is azt, nem mellőzhetik azokat az elveket, melyekért gróf Tisza István küzdött s amelyek eddig mint egyedüliek voltak képesek Magyarországot boldogítani. A liberális párt ma is ugyanaz, mint eddig volt s ha talán meg is fogvatkozott, megtörni azonban meg nem töretett és életképessége csorbát nem szenvedett.

A „Mi lesz most“-ra, csakis a liberális párt felelhet meg ismét, mert erkölcsi fölényét még az sem veszélyezteti, hogy esetleg szeretett vezéréből válnia kell, vagy hogy egy számban megszorodott párttól kell a küzdelemre hívó keztyűt felvennie.

De hogy ez nem fog megtörténni, arra nézve garanciát épen az ellenzéki sajtó nyújt, mely dacára pártja diadalának, a kibontakozást csak úgy véli lehetőnek, ha a szabadelvűpárt és az ellenpárt között helyes megegyezés jönne létre. Ha a jelenlegi kormány lemond, csakis szabadelvű elvek alapján álló

kormány vállalkozhat a chaotikus helyzetből kivezetésre.

A megszorodott — vagy mondjuk győztes frakció — nem lehet kormányképes, mert azok az elvek, melyeket a többsége követ, romlásba vinnék a nemzetet.

Egy pillanatig sem lehet kétségünk aziránt, hogy a helyes utat ismét a liberális párt fogja kijelölni, mert a hatalmi tényezők nem dobhatják prédául az országot az anarchiának.

Ne töltsé el tehát lelkünket a csüggedés, ne hajóljunk meg az antoszugeszcio hatalma előtt, hanem bizunk azokban, akik eddig is megtalálták a módokat arra nézve, hogy az országban béke uralkodjék.

A „Mi lesz most“-tól ne féljünk, mert a felelet a liberális pártot illeti s ez csak az lehet, hogy: béke, nyugalom legyen mielőbb és az ország mielőbb kiheverje azt a csapást, mely felülről oly érzékenyen sújtotta.

Nincsen tehát veszve semmi sem, mert az új embereknek is a régiek soraiból kell előlépniök.

(t. z.)

Gorkij.

Az irodalomtól mily nagy lépés választja el az életet! A fantázia mértőföldes eszmái milyen lassu kengyelfutók ahhoz képest, ami mindennap pillanatról-pillanatra elröppen! Milliőknak irni és milliőkat vezetni van akkora különbség, mint regényalakot teremteni és embert nemzeni. Igaz, hogy az utóbbira minden cséphadaró is képes, míg az előbbi csak az igazi, ritka költő adománya, de az eredmény és eredmény közt mily elrettentő a különbség!

Az igazi, véres élet, amely jajgat, sikít, mozog és születésétől fogva haláláig a titokzatosságok hosszú sorát produkálja, szédtő dolog ahhoz képest, amit a legnagyobb költő

elméje is teremtett. Így van a sok emberrel, a sokasággal is. Milliőknak irni, milliőkat heviteni, milliőkat szívébe lopni a költészet csodálatos mámorát, erre csak nagy, igazi művész, lángelméjű ember képes. Ellenben milliőkat vezetni, a katonák sortüze ellen velük rohamot intézni minden emberi állat képes, aki vagy maga is fanatikus, vagy fanatizálni tud. És a sokaság élére nem mindig a legeszesebb ember kerül. A tömeg, amely mint zugó szél indul meg, többnyire apró, jelentéktelen pelyheket kap fel és ezeket vezeteti magát előre. Többnyire csak pelyhek vállalkoznak erre az ingadozó szerepre: a zugó széllel rohanni.

Amiről Hugo Victor álmódott, hogy „le roi c'est le poète“, hogy a költőknek kell uralkodni a világon, csak ábránd az életben. A tömeg a könnyű embert keresi és ritkán vet fel egy Napoleont, aki aztán a nyakára ül. Tömeget rohamra vezetni, ismételjük, ehhez nem kell ész, csak elszántság, sőt pillanatnyilag mentül kevesebb ész kell hozzá, hogy annál nagyobb legyen az elszántság és a vakmerőség.

Mégis az az eredmény, amelyet egy ilyen fanatikus elér, hogy a friss hóra ezer meg ezer ember vére csurog, hogy a friss hóban családapák, fiak és testvérek lehelik utolsó sóhajukat, mérhetetlenül súlyosabb és megdöbbentőbb dolog ahhoz képest, amit egy vékony acéltollal le lehet irni még olyan acéltollal is, amelyet post mortem aranyként őriz a nemzet muzeumában. Vajjon mit érezhet egy költő, amikor az íróasztala mellől feláll, hogy odaálljon a „rongyosak“ élére és velük együtt menjen a börtönbe vagy a halálba?

Gorkij Maxim tudvalevőleg odaállt Gapon mellé a kézkubonyok vezérévé. A költő odaállt a fanatikus mellé. Szellemi nagyságának egész súlyát, testi mivoltának egész törekenységét odaállította a munkások, a külvárosi szállások, az éjjeli menedékhelyek szenvedőinek az élére. Az orosz kormány, mint több egybehangzó távirat jelenté, már rá is tette Gorkijra a kezét és elfogta Rigaiban. Hogy Gorkij a szegények, meztlábosok, csavargók élére állt, azt könnyű megérteni. Ugy szereti őket, mint kevés em-

ismét fellépett az a fájdalmas érzés, mely szívének mélyén azt kopogta: Egyedül vagy!

Felállt és néhány lépést tett a szobában. Alakja teljes szépségében magaslott ki, szemében pedig felecsillant az a véres tűz, mely a kiváltságos nők lelkivilágának határozottságáról tanuskodik. Nem sirt, a sápadtság is eltűnt arcáról, sőt még a tükör előtt is megállt, hogy rendbeszedje kuszált haját.

Erős akart lenni szegény. Meg akarta mutatni, hogy annak az elhangzott pár szónak nem tulajdonít fontosságot. Hej! de nem ment ám az olyan könnyen. A szívének joga volt ahhoz, hogy megszólaljon, hát meg is szólalt. Az agyához apellált és kényszerítette, hogy beletemetkezzék ismét a kerevet párnái közé s szabad utat engedjen az előtörő könnyeknek.

Fuldokló zokogása közepette léptek fel a víziók. Az a két hét, melyet a végtelenségnek hitt minden szenvedélyével, minden lángoló emlékével kezdett felvonulni előtte. Szép sorjában minden pillanat, minden óra, minden nap. Oda bókoltak feléje mind az állványon álló kínai nippék és mosolyogtak rá, mint a virágok a hímes pillangókra. Sze-

retlek! nagyon szeretlek, suttogták s finomra hegyezett ezüst nyilaeskaikat sűrűn eregették szívébe

Klára, mintha álmodna, halkán bölintott fejével. A bölintés azoknak szólt, azoknak az óráknak, zokogása lassan elhalt és feje hátrahanyatlott a kerevet párkányára. A sok szenvedést ugylátszott, hogy felvállotta az álmot.

E pillanatban lassan kinyílott az ajtó és a küszöbön Barna jelent meg, kezében egy karos gyertyatartót emelt magasra s rávilágított nevének arcára. Arcán nevének megpillantásakor gúnyos mosoly futott végig. S ez olyasfélét jelentett, mint mikor az állatszeli-dítő hatalma tudatában tekint lenyügözött bestiáira.

Az a híres, szép ember e pillanatban förtelmesen csunya volt. Szemeiben az érzéki vágy rezgő fénye cikázott idegesen, felig nyitott ajkán pedig az érzéki esők vágya készült megszólalni. Aki őt így látta, azt a kifogástalan korrektséggel öltözött férfit, önkéntelen megremegett volna s azt mondotta volna rá: Ime a satír!

Mohó, a híres szenuális érzésétől he-

vülő arca a leghatározottabb utálatot keltette s szinte várható volt, hogy e pillanatban buja vágya még az asszony gyászát sem fogja respektálni.

Klára mintha megérezte volna ezt, hirtelen felütötte fejét, ugyanabban a pillanatban, midőn férje felé lépett. Szemeik találkoztak. A férfi vilogó tekintete belemélyedt az asszony könyes szemébe.

De csak egy röpke kicsi, kicsi pillanatra. Mert a másikban már Klára mint egy gyönyörű nőstény tigris felugrott s férjének feléje hajló karját teljes erővel lökte el magától, úgy hogy az ezüst girandól odavágódott a szőnyegre.

A férfi a szenvedély lázától remegve állott előtte s ajkának ideges vonaglása lehetlenné tette, hogy szóljon. Klára végig tekintet rajta. És ez a tekintet végzetes volt. Az iménti ragyogó álomfoszlányokat, a megboesájtás ébredező érzését összezúzta a pillanat s minden örömet a múltnak, minden fájdalmát a jelennek egy rettenetesen csunya érzés váltotta fel: az utálaté . . .

A nő felismerte a férfit. A homo bestialist s lelkében megsemmisített minden áb-

ber a világon és egész költészete nem más, mint nagyszabású vallomás a rongyos, didergő szivekkel szemben, amelyekkel egynek érzi magát a muljánál fogva. Még szebb, hogy most, amikor a könyveiből busásan megélhetne, Moszkva valamely elegáns lakásában patogó kandallótűz mellett a gazdagok álmát álmodhatná, nem feledkeznek meg egykori csavargótársairól, életét és kényelmét feláldozza a Petrusok, Vasziljok, Alexejekek boldogulásáért. Költészetének mintegy tűzpróbáját adja, hogy nem hamis lángban zománcolták, hanem szinarany szívből támad, a mely a veszedelem lángtengerébe is bátran megy.

És mégis, mily más az íróasztal mellől boldogítani az embereket, hirdetni nekik a szeretetet, az ember tisztelét, mint hóban, fagyban és emberi büzben velük tartani, velük puskacső elé állni! Ez az, ami manapság egészen orosz dolog. A szibériai ólombányák, a részeges kozákok, a pétervári deszpoták, a Pobjedeneszcevek és Alexej-féle nagyhercegek birodalmában a költőnek vérkeresztiséget kell állnia elveiért. Ebben a barbár világban még tízevi kényszermunkára ítélik Dosztojevszkit és talán Szibériába fogják küldeni a gyöngé tüdejű Gorkij Maximot. És orosz írónak lenni annyi, mint eljegyezni magát a vértanusággal.

Bármily nagy is a kultúra Oroszországban és bármily nagy mértékben veti is fel magából a legnagyobb emberi értékeket, mégis barbár marad, amíg a prófétáit meg nem becsüli.

H i r e k.

Gyertyaszentelő. Gyertyaszentelő Boldogasszony napját ünnepelte tegnap a katolikus világ, emléket az újszövetség ama bájos idiljének, amikor Mária, híven a mózesi törvényekhez, bemutatta a kisdéd Jézust a templomban és szegénységéhez képest — két gyertyácskát ajánlott föl az Urnak hálaáldozat gyanánt. Ekkor mondta az öreg Simeon amaz emlékezetes szavakat: „Most már elbocsáthatod, uram, békességben a te szolgádat, mert látták szemeim az Üdvözítőt.” Az egyház a világvilágosságára való emlékeztetésül gyertyát szentel ezen a napon, amely különben a nép meteorológiájában is nevezetes terminus. A hegyvidéki babona úgy tartja, hogy a medve ezen a napon ébred föl először hosszú téli

rándot az előtörő indulat, mely azt a határozott szándékot érlelte meg benne, hogy a férfit ha hozzányul, megöli. Hogy és miként, azt nem kutatta, de tudta azt, hogy megteszi.

Rásky már e pillanatok alatt átvedlett a szalonok himes virágává. Lábával nyugodtan eltaposta az égni kezdő szőnyegrojtokat, a karos gyertyatartót az asztalra helyezte, meggyújtotta és mintha mi sem történt volna, leült az egyik zsöllyére. Arcán a szenvedélyesség nyoma sem látszott s midőn lopva nejeire tekintett, aki összefont karokkal állott előtte, a leghiggadtabb vonások voltak azon. A csendet ő törte meg:

— Klára kérem, mi van önnel? Az imént oly furesa volt, hogy attól félek, ön beteg lesz. Édes Klára, talán elhivatnók az orvost...

Az asszony szenvedélyesen közbevágott: — Hagyja kérem a frázisokat. Azt hittem, hogy önnel ma már nem találkozom s e tudatban volt valami felemelő boldogság. Sajna, ön felkeresett. Így hát akaratom ellenére is még ma kell beszélnem önnel. Rövid leszek s csak azt adom tudtára gróf ur, hogy én még ma elhagyom e házat...

álmából, egy kicsit kidörzsöli szeméből az álmot s kitekint barlangjából a világba. Ha azt látja, hogy eudar idő van odakint, havas szél gombáskodik az öreg fenyvek zuzmarás gallyaival: akkor összeülti a bokáját, mert azt tartja, utoljára járja már a tél. Ha azonban tavaszi színe van a világnak, mint most is, nevető napsugár kacérogdik a kék égről és meleg déli szellő ringatja az ifju hajtságokat: akkor visszafordul a tányértalpu öreg ur és hasra fekszik, alszik tovább, mert nem ette még meg a farkas a telet.

Kinevezés. Dr. Turányi Zsigmond ügyvédjelölt a zombori kir. kincstári ügyészséghez fogalmazóvá nevezetett ki.

Kinevezés. Fehérvári Adolf óbecsei járásbírói irnok az újvidéki kir. ügyészséghez irnokká nevezetett ki.

Birói kinevezés. Szell Pál battonyai járásbírói albiró a szabadkai kir. törvényszékhez bíróvá nevezetett ki.

Egyházmegyei hir. Vermes Gyula Adáról Zentára a sz. szív plébániára, Leopold Antal pedig Zentáról Horgosra kápláni minőségben áthelyeztettek.

Uj magyar nemes. Öfelsége a király Szlávi János, újvidéki kir. közjegyző, az újvidéki szabadalvópárt és a szegedi kir. kamara elnöke, róm. kath. hitközségi felügyelőnek és törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta.

A honvédség köréből. A szabadkai 4. honvédszázarezd kötelékébe tartozó Sperlnig József tartalékos állatorvos és Morvay Gyula tart. állatorvosi gyakornok saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

Miniszteri elismerés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának a siketnémák és vakok szegedi intézetének adományozott 500 korona segélyért, Szabadka város tanácsának egy siket-néma leány részére évi 240 korona és egy siket-néma fiú részére évi 100 korona, Csantavér községének egy vak gyermek részére évi 144, Mohol község közönségének egy siket-néma leány részére évi 240 korona nevelési segély megszavazásáért köszönetét, illetve elismerését fejezte ki.

Ügyvédi estély. A zombori ügyvéd egyesület folyó hó 25-én az „Elefánt” szálló nagytermében estélyt tart, amelyre az ügyvéd egyesület tagjai által meghívott vendégeket szívesen látja a rendezőség.

Halálozás. Özv. Krappenheim Mihályné szül. Berecz Ilona m. kir. postamesterne élete 50-ik évében, f. évi január hó 31-én d. u. 5 és fél óraker. hosszas szenvedés után elhunyt Bácsodason.

— Klára! Megörült? kiáltott fel Rásky.

— Csenedesdjen kérem. Én sem örült, sem részeg nem vagyok, mindössze annyit akarok megtenni, amit nem a kiváltságos helyzet, hanem a józan ész parancsol. Ezt jól értse meg kérem: a józan ész... mert hihetetlenül az vagyok. Én önt uram megtáltam, azzal a tisztán látó, mindent áttekinő agyammal, mely feltárta előttem azt, ami eddig ismeretlen volt. Ön meglopta minden illuziómat, én pedig ezért megadom a tartozásomat.

Rásky e pillanatban felugrott és szenvedélyesen kapott neje keze után.

— Klára, suttogta fuldokolva — gondoljon szerelmére, gondoljon vallomásaira, azokra a boldog órákra...

— Elég kérem! Mindenre gondoltam már. Mi azokban az órákban, abban a szerelemben egyformák voltunk. Hazudtunk egymásnak. Én, mert a szenvedélynek öntudatlan rabja lettem; ön, mert eszközül használta, hogy célt érjen. Nos a vágya beteljesült. Birt engem és ez a tudat önnel örökre örömet okozhat.

Tűzoltó-bál. Holnap este köszönt be a várva várt nagy esemény, mellyel hivatalosan megnyílik a zombori farsang. A derék tűzoltók fényes közvacsorája még a polltikát is háttérbe szorítja, oly lázas készülődés előzi meg azt s szelvényben a város minden köreiben csak arról beszélnek. A Vadászkiért terméit már javában díszítik Lederer emberei, akik nagyon ki fognak tenni magukért. A nagyterem az étaszalok számára lett lefoglalva s körülöttük szép angyalok fogják holnap kínálgatni a sok jót. A chambre particulierek a két mellékteremben lesznek. Pompás sátorok alatt pezsgőt, édességeket és a jó Isten tudja még mit nem kaphat majd az ember, ha sok a pénze és nagy az áldozatkészsége. Holnap délelőtt már felvonul a háziasszonyok bájos gárdája és elrendezi a rengeteg sok ételt, ami estére fogyasztásra kerül. Bizony ez nehéz munka, de akik végzik, nagy praktisszal dicsekedhetnek. Délután aztán bezárják az ajtókat, hogy az est be-köszöntével feltárljanak a mulatni vágyók előtt. Amint értesültünk, a mulatságon rengeteg sokan fognak résztvenni s ez arra indított bennünket, hogy lapunk egész riportergárdáját felkommandirozzuk. Még interjutól sem fognak visszariadni a kedélyes fiúk, jó lesz tehát nagyon vigyázni. A viszontlátásra tehát holnap!

Körvadászat. Kedden id. Szemző István nagybirtokos nagy körvadászatot rendezett a kerényi határban fekvő vadászterületén. A körvadászatot résztvettek nagyszámban a helybeli és vidéki nimródok, kiket a hajtás végével megvendéget a házigazda. A vadászat eredménye 150 drb nyul volt.

Jurista bál. Bizonyára élénk emlékezetében van hölgyeinknek a tavalyi farsang fénypontja, a jurista bál. Mint halljuk a zombori jogászközönség mozgalmat indított, hogy a múlt évben úgy erkölesileg, mint anyagilag egy jól sikerült jurista bált ez idén is megismételje. A múlt évi rendezőség néhány tagja a bál érdekében működését már megkezdte s az érdeklődő fiatalságot e napokban értekezletre fogja összehívni, melyen eldől azután a bál napja. Az értekezletet, mint halljuk, eddig azért nem hívták egybe, mert nem akarták a jótékony célu egyesület mulatságát megzavarni. A hazafias fiatalság a bál tiszta jövedelmét a Schweidel szoboralap javára akarja felajánlani.

Ciklus kifizetése. A zombori I. önszegélyző szövetkezet lejárt XX. ciklus kifizetése f. évi február hó 8-án és 9-én fog megejtetni.

Az iskolák napja. A tanév első felesztendéjét elsején zárták be az összes középiskolák a félévi értesítők kiosztásával. Az új rend, melyet az iskolák és tanítványok ezuttal kipróbáltak, teljességgel bevált. A közoktatási miniszter tudvalevően abból az intencióból indult ki, mikor a karácsonyi és husvét értesítést beszüntette és két egyenlő félévre osztotta a tanulási időt, hogy a tanulmányanyag az időszakok aránytalansága miatt nem lehet kellően beosztani, másrészt pedig a túlnépes osztályok klasszifikációja erősen hiányos. Viszont a diáksereg kellemesebb oldaláról fogja föl az újítást. Rájuk nézve az az előny, hogy az értesítők nem rontják el a karácsonyi ünnepeket. Hát ez a nagy napjuk volt a diákoknak.

A kereskedelmi iskola hangversenye. Lapunkban már jelezte, hogy a helybeli felső kereskedelmi iskola hallgatói e hó 11-én hangversenyt rendeznek a városi színházban. A hangversenyre nagyban folynak az előkészületek. A program, melyet jövő számunkban fogunk leközölni, nagyon élvezetes. Ének, zene, felolvasás s végül egy szindarab képezik annak fővonzóerejét. Felolvasást fog tartani Prokópy Imre az intézet kitűnő tanára, ami nagyon érdekesnek ígérkezik. A műkedvelők előadásán pedig, mely alkalommal „A muzsa” című egyfelvonásos vigjáték kerül színre, bájos hölgyeink közül Kohut Kálmánné, Trischler Gyuláné urasszonyok és Popovits Olga urleány fognak szerepelni, a férfiak közül pedig Krump Vilmos tanár.

Eljegyzés. Vettük a következő nász-jelentést: Sztójkovits György nyug. kir. törvényszéki bíró, ügyvéd és neje Dobrojevits Olga örömmel tudják, hogy leányukat Zorkát Musiczki Dusán belgrádi belga kir. követségi titkár eljegyezte. Szabadkán, 1905. január hó 28-án.

Nyilvános köszönet. A zombori izr. nőegylet javára január hó 31-én megtartott táncfüzérke alkalmával a pénztári kimutatása szerint a következő nemesszívű adakozóktól folytak be felülfizetések: 50 kor.: N. N.; 20 kor.: Roheim Zsigáné, dr. Grüner Samu; 18 kor.: özv. Spitzer Mórné; 10 kor.: Hauke Imre, ifj. Müller Vilmos, Szilágyi Mór, Spitzer J. B., Wamoscher Áron; 8 kor.: Freund S. és társa, Spitzer Sándor; 6 kor.: dr. Bruck Ámin, dr. Feles Adolf, Holczer Márton, Oblát Károly, Weidinger Zsigmondné; 5 kor.: dr. Kabos Márton, Konyovits Antal, Lippert Ferenc, Loschitz Sándor, Weidinger Lajos; 4 kor.: Bárány Zsigáné, dr. Czeisel Lajos, dr. Gábor Izidor, dr. Gombos Ignác, dr. Guttmann Zsigáné, Hay Ignác, Kerényi Sándorné, L. A., dr. Sági Samuné, özv. Schlieszer Manoné, Schönwald Simonné, Spitzer Jakab, Spitzer Vilmosné, Wollheimer Vilmos; 3 kor.: dr. Berkes Zsigmondné, dr. Bruck Jenő, dr. Danninger Ádámné, dr. Gál Rezső, dr. Jovánovits József, dr. Kohlmann Rezső, Schlieszer testvérek, Schwartz Emil, Városov Károly; 2 kor.: Áman Ferencné, Ambrózovits Amália, Bachrach Gyözöné, özv. Bárány Lajosné, Berger Simonné, Bertolino Sándor, Breuer Mór, Bruck Etel, Czeisel Gáborné, Csapó Samu, Dausz Kálmán, Engel Mór, Flesch Fáni, Földvári Mór, id. Goldfáhn Sándor, ifj. Goldfáhn Sándor, Goldarbeiter, Goldstein Albertné, Gubicza György, Grosz Samuné, Halász Dávidné, Halász Sándorné, Heller Lajos, dr. Huber József, Janovitz Lévi, Káldor Márk, Kohn Adolf, Köröts Eszter, Kendé Ignácné, dr. Krónits Istvánné, Martin Tivadar, Mécó Ignác, N. N., özv. Loschitz Ignácné, Loschitz Károly, Márton Emil, Mezei Samuné, Müller Béláné, dr. Pataj Sándor, Popp Györgyné, Robitsek Józsefné, Rozenfeld Samu, Stverteczky Ferenc, Strasszer Recha, Singer S., Scheer Samuné, Scheer Henrikné, Scheer Ignácné, Schöffler Samu, Kodnik Rezső, Spitzer Lajos, Tamner Ottó, Teltsch Gáspár, dr. Wollheimer József, Wallner Vilmos; 1 kor.: Andrási, Czeisel József, özv. Dömötörné, Hay Sándorné, Maly Lörincné, Kaufmann Johanna, N. N., N. N., Stern G., Sey Sándor. A felülfizetések összege 329 kor. Fogadják a m. t. adakozók a jótékony célra szánt nagylelkű adományukért azon t. tagtársaim, akik a szerencsekerékhez nyereségtárgyakat küldeni szívesek voltak s mindazok, akik a táncfüzérke sikeres rendezése körül fáradoztak, a zombori izr. nőegylet és ennek szegényei nevében hálás köszönetemet. Özv. dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. nőegylet elnöke.

Eljegyzés. Dr. Tóth Gyula hódási járásbírósi aljegyző eljegyezte Beck Évica kisasszonyt, Beck József hódási földbirtokos leányát.

A váltók beváltásának határideje. Míg a takarékpénztárak rendszeresen az esedékesség harmadik napjáig várják meg a váltók beváltását és csak akkor adják át azokat, ha nem váltás esetén óvatolás céljából a kir. közjegyzőnek, az osztrák-magyar bank eddig is csak másnapig várt. Ujjevtől kezdve ez most változást szenved és aki ezen banknál elhelyezett váltóit az esedékesség napján be nem váltja, az viseli már költségeket is, mert a bankfiok köteles az esedékesség napján be nem váltott váltót még aznap este további eljárás végett a közjegyzőnek átadni.

Csaló varázslónő. A rendőrség ismét egy cigányasszony üzelmeinek vetett véget. Kiss Mária szabadkai lakosnő feljelentésére letartóztatta Novákovics Mária cigányasszonyt, aki panaszostól szerelmi varázslatok révén 2 drb arany fülbevalót és különféle ruhaneműket esalt ki.

Pénzverés és pénzforgalom. A hivatalos lap közzéteszi az állami számvé-
vőszéknek a múlt év IV. negyedéig vert, for-
galomba bocsátott és készletben maradt fém-
váltópénzek állandékáról szóló kimutatását. E
kimutatás szerint az említett évnegyedben

csak kétfillérest vertek. Ez idő szerint 217. 011,747 darab kétfilléres és 39408,800 darab egyfilléres van forgalomban. A 3.840,000 darab ötkoronás és a 60 millió darab egykoronás ezüstérmeket, valamint az 54 millió darab 20 filléres és 72 millió darab 10 filléres nikkélérmeket már korábban kiverték és át is adták a forgalomnak.

Meglopta a gazdáját. Balázs (Bernát) József pincér gazdájától, a Fábry-szálloda tulajdonosától Ujvidéken 1440 kor. lopott úgy, hogy a magánlakásban levő szekrényt feltörte és megszökött. Az ujvidéki rendőrség széleskörű intézkedésére sikerült a tolvaj pincért Szabadkán elfogni, de akkor már a lopott pénz javát ellumpolta, úgy hogy a 700 frtból csak 285 frtot találtak nála. Balázst Szabadkáról Ujvidékre kísérték és letartóztatták.

Értesítés. A gőzgépezézők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden február hó 26. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

NYILTTER. *)

Nyilatkozat.

Az „Uj Bácska“ című 9. szám alatt február hó 1-én kiadott helyi lap a „zombori választáshoz“ című vezető cikkében személyemmel is foglalkozva, azt írja rólam, mintha én a lezajlott országos képviselőválasztást megelőző korteskedésem folyamán, minden becsületos magyar ember igazságos megbotránkozására a szabadelvű hivatalos jelölt érdekében, a saját magam egyéni érdekeinek szempontjából a szerb és bunyevác választók előtt „Kossuth kutyára, betyárookra ne szavazzanak“ jelszavak használatával korteskedtem volna.

Amidőn ezen kérdéses cikk megjelent, barátaim részéről is tudomásomra hozott, hogy ilyen hír kelt számyra felőlem.

Szokása nevezett lapnak, hogy mielőtt pozitívással tudna valamit, már cikket ír, óvatosan teszi azonban ezt, miként most is, nehogy büntetőjogilag felelősségre vonathassék, mert a másik a lovagias felelősségre vonhatóságát el nem ismeri, lévén ő akkor demokrata.

Ezen cikkekre tehát mi megjegyezésem sines, nem lesz s nem lehet.

De, mert barátaim figyelmeztetése folytán el kell hinnem, hogy rólam a cikkben produkált kifejezések kolportáltak, mint igaz magyar ember kijelentem, hogy:

én sem a kérdéses, sem ahhoz hasonló jelszavak használatával nem korteskedtem, Kossuth nevét a korteskedés alatt számyra sem vettem és így ezennel felhatalmazást adok minden tisztességes számba menő egyéneknek, hogy ezt ellenemben a mai naptól számított 8 nap alatt, tetszése szerinti forum előtt, elfogadható, alkalmas módon bizonyíthassa, mi is, ha az adott határidő alatt rágalmozóimnak nem sikerülne, őket, mint e hír ismeretlen kovácsait és terjesztőit a higgadtan gondolkodó közönség ítéletére bízom.

Donoszlovits urhoz azonban van még egy szavam: ha az inkriminált cikkben vádként felhozottak, ellenemben beigazolást nyernek, úgy én annak összes következményeit levonom, ha azonban nem, úgy meggondolatlan, tapintatlan, minden jó izlés ellenére írott cikkeért megpróbálom Öntől elégtételt kérni. Zombor, 1905. évi február hó 3-án.

Dr. Késmárky Béla.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

KI AKAR LENNI?

egyéves önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elképeett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója DEBRECEN.
Az intézet állami felügyelet alatt áll.

62. szám.

1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1905. évi 12/polg. számú végzése következtében dr. Gräber Lajos apatini ügyvéd által képviselt Klein Bálint apatini lakos javára Ráczits Péter zombori lakos ellen 396 kor. s járuléka erejéig 1905. évi január hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1982 korona 40 fillérré becsült következő ingóságok, u. m.: fűszer áruk és bolti szerelvények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1904. évi V. 28/2. számú végzése folytán 396 korona tőkekövetelés, ennek esedékessége napjától járó 6% kamatai, 1/3% vátódíj és eddig összesen 47 korona 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes üzletében leendő eszközzésére 1905. évi február hó 11. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzítés mellett a legtöbbet ígérőnek kétség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1905. évi február hó 26-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó

217. sz.

1905.

HIRDETMÉNY.

Alulírott előljároság közhírré teszi, hogy a község bérletét tevő „Szigá“ szigetben lévő legelőre idegen jószág is befogadtatik.

Legeltetési díj egy nagy jószág után egész évre 10 korona. Az egy éves jószág 3 drb számittatik egy párba.

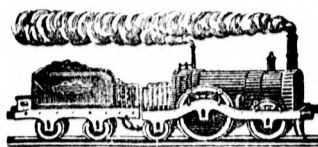
A legeltetési díj darabonként 2 korona, tekintet nélkül a jószág korára.

A legeltetési díj fele a behajtáskor, fele pedig augusztus 15-én fizetendő.

Monostorszegezen, 1905. évi január hó 29-én.

Alföldy Géza,
jegyző.

Kovács Adám,
bíró.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1904. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.
7.00	7.15		2.40	3.10	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.10	6.55		9.20
10.25	12.20		5.47	7.57	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	10.01	1.56		6.05
	1.22	4.15	5.56		5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.53	7.23	9.34	1.21	7.10	
	1.51	4.43			5.57		Csantavér		10.21	6.51		12.56	6.14	
	2.18	5.09	6.27		6.23		Bács-Topolya		9.57	6.27	9.02	12.34	5.17	
	2.44	5.36	6.42		6.51		Hegyes-Feketehegy		9.27	5.59	8.46	12.06		
	3.05	5.55	6.56		7.12		Verbász		9.01	5.37	8.33	11.48		
	3.26	6.17			7.31		O-Kér		8.36	5.13		11.29		
	3.44	6.34			7.48		Kiszács		8.16	4.54		11.13		
	4.06	6.55	7.41		8.09	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.51	4.30	7.50	10.52		

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
	4.00	7.12	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50		
	4.11	7.22	1.25		Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42		
	4.25	7.35	1.38		Vaskut		8.53	2.59	6.26		
	4.51	8.00	2.01		Gara		8.32	2.37	6.00		
	5.09	8.17	2.16		Pigyica		8.17	2.17	5.35		
	5.37	8.45	2.39		Sztanisics		8.00	1.57	5.12		
	5.56	9.03	2.56		Gákova		7.36	1.28	4.40		
	6.15	9.22	3.14		Nenadies		7.15	1.08	4.16		
	6.25	9.32	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05		
2.25	6.51		3.51	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20		7.00	
2.31	6.57		3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.13		6.52	
2.41	7.07		4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04		6.41	
2.50	7.16		4.16		Zsárkóvác		5.56	10.56		6.32	
3.06	7.30		4.30		O-Sztapár		5.42	10.42		6.15	
3.35	7.49		4.49		Bresztovác		5.27	10.28		5.51	
4.05	8.10		5.12		Hódság		5.02	10.02		5.21	
4.46	8.35		5.37		Parabuty		4.43	9.45		4.43	
5.00	8.49		5.51		Paraga		4.22	9.25		4.10	
5.40	9.16		6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.04	9.07		3.26	
5.54	9.30		6.23		Bulkesz		3.50	8.55		3.11	
6.16	9.45		6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44		2.59	
6.50	10.10		7.03		Futtak		3.10	8.16		2.20	
7.13	10.31		7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55		1.40	

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24	
5.25	2.26		6.56		Tavankut		6.17		12.37	9.58	
5.45	2.46	6.41	7.23		Bajmok		5.53	8.54	12.20	9.40	
6.16	3.17	7.05	8.05		Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.50	
6.30	3.31	7.17	8.27	érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.44	
7.05	4.00	7.37			Prigl-Szent-Iván			7.56	10.58	8.09	
7.19	4.13	7.47			Szóna			7.46	10.42	7.48	
7.31	4.24	7.57			érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.0	7.30	
9.23	5.25	8.42			ind ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03	
9.35	5.37	8.52			érk. DALYA	ind.		6.46	9.10	5.50	

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
	4.40	1.30	ind.	SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
	5.08	1.58		Békova		8.07	4.58				
	6.19	3.21	érk.	ZENTA	ind.	6.40	3.40				
	7.47	5.27		Ada		5.26	2.19				
	8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02				
	8.30	6.02		Bács-Petrovaczellő		4.39	1.37				
	8.56	6.28	érk.	ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind.	O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00			

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01					
7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38					
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33					
7.31	6.24		Káty		5.06	2.15					
7.42	6.38		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56					
7.57	7.00		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41					
8.11	7.18		Vilova—Gardinovce		4.04	1.26					
8.24	7.34		Lok		3.48	1.14					
8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00					

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.59	7.10	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.49	5.30					
7.21	7.33		Telecska		5.26	5.09					
7.42	7.58		Kula		5.14	4.57					
7.53	8.09		Béla-puszta		4.50	4.37					
8.06	8.28		Torzsa		4.37	4.26					
8.32	8.57		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.18	4.07					
8.49	9.15		Szilbás		3.51	3.43					
9.21	9.41		GAJDOBRA		3.39	3.31					
9.53	10.13	érk.	PALÁNKA	ind.	2.55	2.45					

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	tv. sz. sz.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	
3.05	8.10	11.45	4.31	5.45	8.00	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.54	3.24	7.07	12.12
3.22	8.27	12.01	4.47	6.12	8.26		Rószke		6.42	10.40	3.09	6.52	11.57
3.36	8.42	12.15	5.02	6.40	8.48		HORGOS		6.25	10.28	2.55	6.39	11.44
3.50	8.55	12.28	5.15	7.02	9.10		Királyhalom		5.58	10.16	2.36	6.26	11.31
4.05	9.08	12.41	5.29	7.24	9.30		Palics		5.42	10.05	2.24	6.14	11.18
4.17	9.19	12.53	5.40	7.43	9.48	érk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.54	2.10	6.01	11.05

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 50 percig terjedő éjszakai idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

102. szám.

1905.

Pályázati hirdetés.

Szilbács községben üresedésbe jött 4 gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Ezen állások egyenként évi 376 kor. készpénzfizetés és csizmán kívül teljes ruházattal vannak javadalmazva, a felszerelést is a község adja.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy szabályszerűen okmányolt kérvényeket **f. évi február hó 20-ig** ezen község előljárásnál annál is inkább benyujtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szilbács, 1905. január hó 22-én.

Zarandy,
jegyző.

2-2

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

**Legfinomabb
dessert csokoládé**

kapható *—12

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében

ZOMBORBAN.

Hirdetés.

Vas- és fűszer üzleti teljes berendezés, új, alig használt, azonnal eladó.

Bármikor megtekinthető
Zöllner János óverbászi lakosnál.

3-2

Meghívó.

A Kovili Első Takarékpénztár Részvénytársaság
1905. évi február hó 26-án, vasárnap, délután 2 órakor

a felsőkaboli elemi iskolában tartja

VIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívtnak.

T a r g y :

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a takarékpénztár 1904. évi működéséről és javaslata a tiszta nyereség felosztásáról.
2. A felügyelőbizottság jelentése és javaslata, hogy az igazgatóságnak az 1904. évi számadásokra a felmentvény megadassék.
3. Felügyelőbizottság választása.
4. Az alapszabályok 24. §-a értelmében előterjesztett indítványokra határozathozatal.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 27. §: „A közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazás útján csak azon részvényeseknek van szavazati joguk, akik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letétmenyesték.” 28. §: „Azon részvényeseknek, akik 3 hónapnál rövidebb idő óta bírják részvényeiket, a közgyűlésen nincs szavazatuk.”

VAGYON.

Mérleg számla.

TEHER.

Készpénzben	6458 51	Részvénytőke, 600 db részvény á 100 K	60000
Váltókban	411709	Tartalékalap	32310
Kötvényekben	100	Takarékbetétek	272653.68
Értékpapírokban	388	Hetibetétek	6674.29
Követeléseink	13957	Visszleszámitott váltók	279327.97
Intézeti házak	6962 32	Fel nem vett nyereség	90748 48
		Az igazgatóság és a felügyelőbi- zottság javaslata az 1904. évi tiszta nyereség felosztására:	50
		Veszteség tartalék- alpnak	1037.73
		Igazgatóságnak tisz- teletdíj	100.65
		Elosztandó nyereség 600 részv. á 10 K	6000.—
			7138 38
	469574 83		469574 83

Kelt Felsőkablon, 1904. évi december hó 31-én.

Veszelinovits Koszta s. k.,
könyvelő.

Bajazetov Zsivkó s. k.,
igazgató.

Katyanszki Zsiván s. k.,
pénztárnok.

A fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtatt.

Kelt Felsőkablon, 1905. évi január hó 21-én.

Zsivanov Milán s. k.,

Sztojinov Aca s. k.,
felügyelőbizottsági tagok.

Letics Szteván s. k.,

**Bácsmezei agrár takarékpénztár
részvénytársaság.****Hirdetés.**

Alulírott igazgatóság ezennel tu-
datja, hogy a:

**„Bácsmezei Agrár Takarékpénztár
részvénytársaság”**

működését megkezdte.

A takarékpénztár székhelye: ZOMBOR.

A társaság alapítói: Chotek Rudolf gróf, Dungserszky Lázár, Dungserszky Jakab, Eigl József, Fernbach Bálint, Heincz Albert, Halm Sándor, Koczkar Zsigmond, id. Latinovits Pál, Latinovits Géza, Molnár Károly dr., Mikosevich Kanut dr., Piukovich József, Paukovich Ottó, Radovánovits György dr., Szemző Gyula, Tárcazy Dezső, Vojnits István báró, Vojnich Simon, továbbá a magyar agrár- és járadékbank rt. Budapest és a közgazdasági bank rt. Szabadka.

Igazgatóság: Elnök: borsódi és katymári Latinovits Pál, Bács-Bodrog megye főispánja. Alelnök: Barta Arnold, a magyar agrár- és járadékbank r. t. vezérigazgatója. — Igazgatósági tagok: madarasi dr. Beck Gyula, a magyar jelzáloghitelbank igazgatója Fábry Samu, a magyar agrár- és járadékbank igazgatója. Galambos Sándor, a bácsmezei gazdaszövetség megbízottja. Heincz Albert, műszaki tanácsos, a Ferenc-csatorna társulat ügyvivő igazgatója. Koczkar Zsigmond, kir. tanácsos, kir. közjegyző. Borsódi és katymári Latinovits Géza, nagybirtokos. Lányi Mór, a közgazdasági bank rvt. vezérigazgatója (ügyvivő igazgató). Dr. Molnár Károly, jogtanácsos (h. ügyvivő igazgató). Pertich Mihály, a közgazdasági bank elnöke. Dr. Radovánovits György, országgyűlési képviselő. Dr. Schober Béla, a magyar agrár és járadékbank rvt. igazgatója (ügyvivő igazgató). Tárcazy Dezső, főszolgabíró. Városov Károly, a bács-bodrogmezei gazd. egyesület megbízottja.

Üzletköréből kiemeljük, hogy a társaság:

1. **pénzbetéteket** vesz át kamatoztatás végett folyó számlán vagy betéti könyvekre;

2. **váltókat** leszámítol;

3. **kötvénykölcsönöket** nyújt mezőgazdáknak, községeknek és más jogi személyeknek jelzálogra és más biztosítékra;

4. **törlesztéses (annuitásos) jelzálogos kölcsönöket** folyósít 15-től 65 évig terjedő időre. — Ezen kölcsönök nyújtása céljából összeköttetésben állunk a magyar jelzálog hitelbankkal és a magyar agrár- és járadékbank részvénytársasággal Budapesten.

A takarékpénztár helyiségei:

a Szentháromság-terén, a Tárcazy-féle ház emeletén vannak.

**Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig,
d. u. 2—4 ig.**

Az igazgatóság.

4 2

Zombori villamos telep.

Alulírott a „zombori villamos telep“ üzemét vezető vállalat ezennel közhirre teszi, hogy a **Nagyszerbtemplom-utca 60. sz. alatt** műszaki irodát nyitott, melynek személyzete villamos világításra vagy erőátvitelre vonatkozó ügyekben egyrészt a fentnevezett irodában, másrészt írásbeli vagy szóbeli felszólításra a fél lakásán bármilyen felvilágosítással készséggel szolgál.

A villamos világítási berendezések költségeiről a helyszínen eszközölt fölvételek alapján költségvetést díjtalanul készítünk s az abban ajánlott berendezést kívánatra egységárban eszközöljük. Villamos csillárokból, egyszerűbb és díszesebb függőkől, álló-, billenő- és falilámpákból irodáinkban jól felszerelt raktárt tartunk, melynek megtekintésére a város közönségét tisztelettel felhívjuk.

A berendezéshez szükséges anyagokat és munkálatokat jutányos árakban szállítjuk illetőleg végezzük. Kedvező fizetési feltételek által igyekezünk a berendezések létesítését lehetővé tenni, illetőleg megkönnyíteni.

A fogyasztott áramot a várossal kötött szerződésünk értelmében a következő díjszabás szerint szállítjuk:

I. A villamos energia ára hektowattónként és óránként:

a) világítási célokra, ha az illető berendezés lámpáinak évi átlagos égési ideje nem több 600 óránál	6 fillér.
b) világítási célokra az évi átlagos 600 órán túl fogyasztott áramért	4 „
c) erőátviteli és fűtési célokra	3 „

MEGJEGYZÉS. Átlagos égési tartamnak vételik az egész év folyamán fogyasztott hektowattórák száma, elosztva az összes berendezett lámpák egyidejű égése esetén szükségelt hektowattok számával, más szóval: az összes berendezett lámpák egy év alatti égési tartama, elosztva a berendezett lámpák számával.

II. Minthogy a 600 órán túl fogyasztott áram egységára 4 fillér, az összes fogyasztott áram átlagos ára hektowattóránként

600 óra átlagos évi igénybevételnél	6 fillér.
800 „ „ „ „ „ „	5,5 „
1000 „ „ „ „ „ „	5,2 „
1200 „ „ „ „ „ „	5 „
1600 „ „ „ „ „ „	4,75 „
2000 „ „ „ „ „ „	4,6 „
3000 „ „ „ „ „ „	4,4 „

III. Fenti díjszabás szerint — átlagos 600 óra igénybevételéig —

1 drb 10 szabvány gyertyafényű izzólámpa égése 1 órán át	2 fillérbe
1 „ 16 „ „ „ „ „ „ „ „	3 „
1 „ 25 „ „ „ „ „ „ „ „	5 „
1 „ 32 „ „ „ „ „ „ „ „	6,5 „ kerül.

IV. Az ívlámpák fogyasztása 600 óra évi átlagos igénybevétel mellett a következő:

1 drb 6 ampéres égése 1 órán át	20 fillér.
1 „ 8 „ „ „ „ „ „ „	26,5 „
1 „ 10 „ „ „ „ „ „ „	33 „
1 „ 12 „ „ „ „ „ „ „	40 „
1 „ 16 „ „ „ „ „ „ „	53 „

V. Az áramfogyasztás mennyiségeit hitelesített árammérő-órák (wattóraszámológ) segítségével állapítjuk meg. Az áramfogyasztás havonként utólag fizetendő. Az árammérő-órát a vállalat adja és tartja fenn s ezért használati díj nem számítatik, kivéve ha a fogyasztás évenként a 40 koronát meg nem haladja. A megfelelő nagyságú árammérő-óra megválasztása, valamint felállítási helyének megállapítása, végül a berendezés bekapcsolása a vezetékhalózatba a villamos mű kizárólagos jogát képezi s ezért a hatóságilag megállapított díj fog szedetni.

Tekintettel áramdíjszabásunk olcsóságára, mely a fenti III. pontból tűnik ki legjobban, bizton reméljük, hogy a város közönsége támogatását nem fogja tőlünk megtagadni, tisztelettel kérjük a város közönségét, miszerint csatlakozási szándékát velünk mielőbb közölni és telepünkhöz minél tömegesebben csatlakozni sziveskedjék.

További felvilágosítások megadására mindenkor kész a

Magyar Siemens Schuckert művek villamossági részvénytársaság műszaki irodája Zomborban,